VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

OECD:n kansainvälisen tuloverotuksen uudistamishanke

Valtiovarainministeriön selvitys

26.5.2021

Hankkeen pääsisältö

- Kansainvälistä yritysverotusta koskeva tuloverohanke OECD:ssä
  - Pilari 1: verotusoikeuden uudelleen allokointi valtioiden välillä
  - Pilari 2*:* globaali minimiverotus

- Ehdotukset muuttavat toteutuessaan kansainvälisen yritysverotuksen periaatteita

- Ehdotukset koskevat myös muita kansainvälisesti toimivia yrityksiä kuin ”digiyrityksiä”

OECD:n työstä ja aikataulusta

- Työtä tehdään yli 130 valtion kesken
- Tavoitteena saavuttaa ratkaisu vuoden 2021 puoliväliin mennessä
- Uudistukset edellyttävät toteutuessaan muutoksia säännöksiin ja kansainvälisiin sopimuksiin

Pilari 1 (amount A)

- Merkitsisi muutoksia nykyisiin periaatteisiin ja säännöksiin, joiden perusteella valtiot jakavat verotusoikeutta keskenään
- Uudistukset tarkoittaisivat, että verotusoikeutta siirrettäisiin nykyistä enemmän markkinavaltiolle
  - On kyse siitä, että verotusoikeus valtioiden välillä jakaantuisi uudella tavalla. Ei siis lähtökohtaisesti merkitsisi sitä, että monikansallisia yrityksiä verotettaisiin kokonaisuudessaan nykyistä enemmän
  - Markkinavaltion verotusoikeus syntyisi myös silloin, kun yrityksellä ei ole siellä fyysistä läsnäoloa eli nykyisen sääntelyn mukaista verosubjektia (tytäryritys, kiinteä toimipaikka)
  - Markkinan koolla (paljonko myyntiä) vaikutusta siihen, miten verotuloja kertyisi

Pilari 1 (amount A)

- Liiketoiminta soveltamisalassa laajasti
  - Kyse ei olisi vain digitaalisen liiketoimintaa koskevista säännöksistä vaan soveltamisalassa laajasti myös muu liiketoiminta
  - Kohdistunee vain suurimpiin yrityksiin maailmassa

- Säännösten johdosta monikansalliselle yritykselle voisi syntyä verovelvollisuus kymmeniin (ellei jopa lähes kaikkiin) valtioihin
  - Uudentyyppisiä verotuksen sääntöjä ja menettelyitä (muun muassa riidanratkaisu)
  - Uusia sääntöjä sovellettaisiin nykysääntelyn ohella

Pilari 1 (amount A) implementointi

- Amount A:n soveltaminen edellyttäisi poikkeamista nykyisistä valtioiden välisistä verosopimuksista
  - Säännökset pitäisi todennäköisesti saattaa voimaan monenvälisellä konventiolla
- Amount A edellyttäisi muutoksia myös kansalliseen sääntelyyn
- Uuden sääntelyyn todennäköisesti liittyisi, että valtion pitäisi luopua yksipuolisista toimista ja pidättäytyä niiden käyttöönotosta

Pilari 2 (Global Anti-Base Erosion, ”GloBE”-ehdotus)

- Tarkoitus torjua BEPS-hankkeen jälkeen vielä jäljelle jääneitä veropohjan murenemiseen ja voitonsiirtoon liittyviä ongelmia
- Tarkoituksena globaalien konsernien verotuksen minimitason varmistaminen tietyillä eri mekanismeilla
  - Riippumatta siitä, missä valtioissa toimintaa harjoitetaan
- Tarkoittaisi uuden verotusoikeuden syntymistä eräissä kansainvälisissä tilanteissa, jos verotus toisessa valtiossa alittaa tarkemmin määritellyn tosiasiallisen minimiverotason
  - Minimiverotaso koostuisi kahdesta elementistä: veropohja ja kiinteä minimiverokanta

Pilari 2 (GloBE-sääntely)

- Soveltamisalaan kuuluisi lähtökohtaisesti kaikenlainen yritystoiminta
  - Soveltamisalan piiriin kuuluva konserni määriteltäisiin mm. tilinpäätössäänteln perusteella
    - Eräitä poikkeuksia tietyille toimijoille, kuten rahastoille (ns. Excluded Entity -sääntely)
  - Monikansalliset konsernit, joiden liikevaihto (revenue) vähintään 750 milj. euroa
  - Kansainvälinen merikuljetusala tarkastelussa

Pilari 2 (GloBE-sääntely)

- Tarkasteltaisiin tosiasiallista verotustasoa konsernin jokaisessa toimintavaltiossa (jurisdictional blending)
  - Globaalisti yhteneväisellä tavalla määriteltävä veropohja
    - Lähtökohtana tilinpäätöslaskennan mukainen tulos (esim. IFRS)
    - Eräät oikaisut
  - Sääntelyssä tarkoitetut ja tarkemmin määritellyt verot
    - Esim. jurisdictional blending -malli edellyttää veron allokointia esimerkiksi pääliikkeen ja kiinteän toimipaikan välillä

→ Efektiivinen/tosiasiallinen verotaso (effective tax rate, ETR), jota verrataan minimiverotasoon

Pilari 2 (GloBE-sääntely)

- Minimiverotus toteutettaisiin usean eri säännön avulla
  - Keskeisimpiä olisivat tuloksi lukemista koskeva sääntö (**income inclusion rule, IIR**) ja aliverotettujen suoritusten sääntö (**undertaxed payments rule, UTPR**).
  - Lisäksi lähdevaltiossa sovellettava verosopimusetujen rajaamista koskeva sääntö (**subject to tax rule, STTR**)
    - Poikkeaisi monilta osin muista säännöistä esim. minimiverotason määrittelyssä ja soveltamisalassa
  - Sääntöjen soveltamismekanismi ja -järjestys keskeisiä sen kannalta, mille valtiolle uusi verotusoikeus kohdentuu.
- Uusi verotusoikeus minimiverokantaan asti (ns. top up-menettely)

Pilari 2 (GloBE-sääntely) – Kuvitteellinen yksinkertaistettu esimerkki (IIR-sääntö)

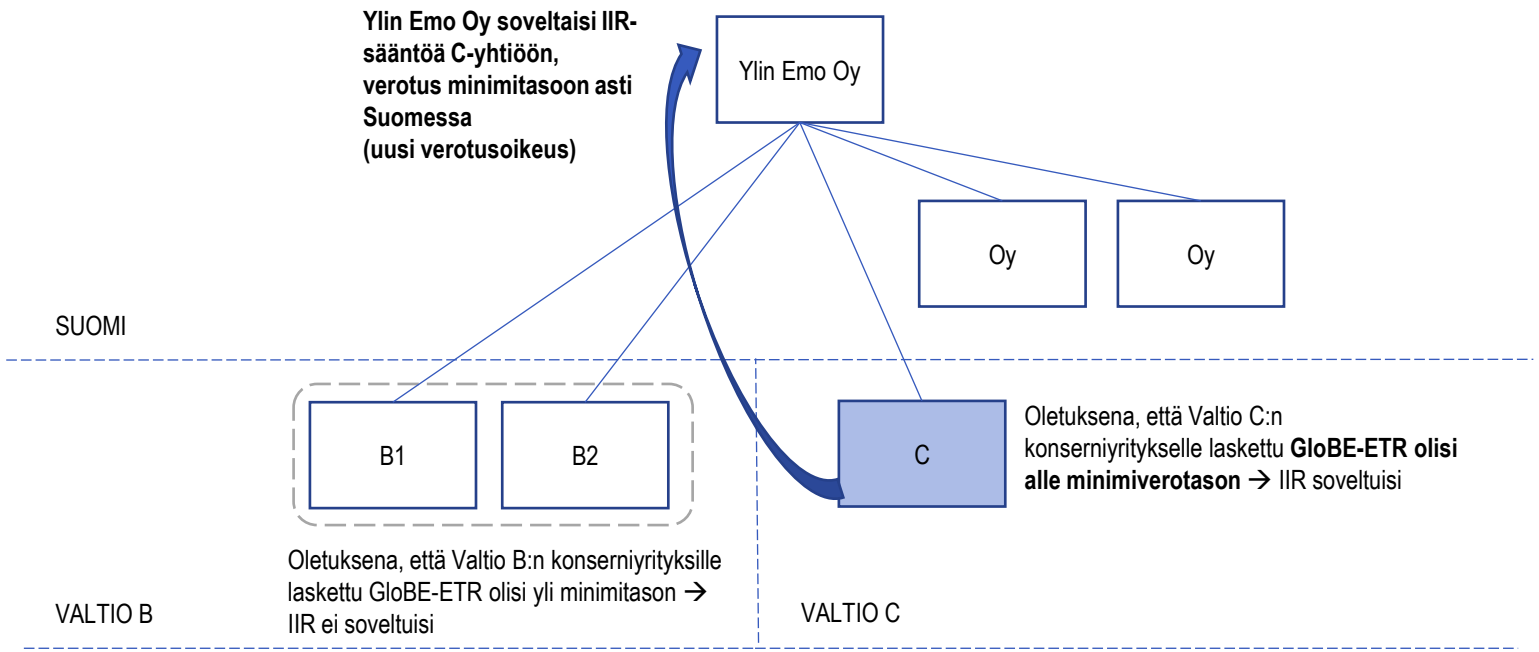

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Pilari 2 (GloBE-sääntely) – Kuvitteellinen yksinkertaistettu esimerkki (UTPR-sääntö)

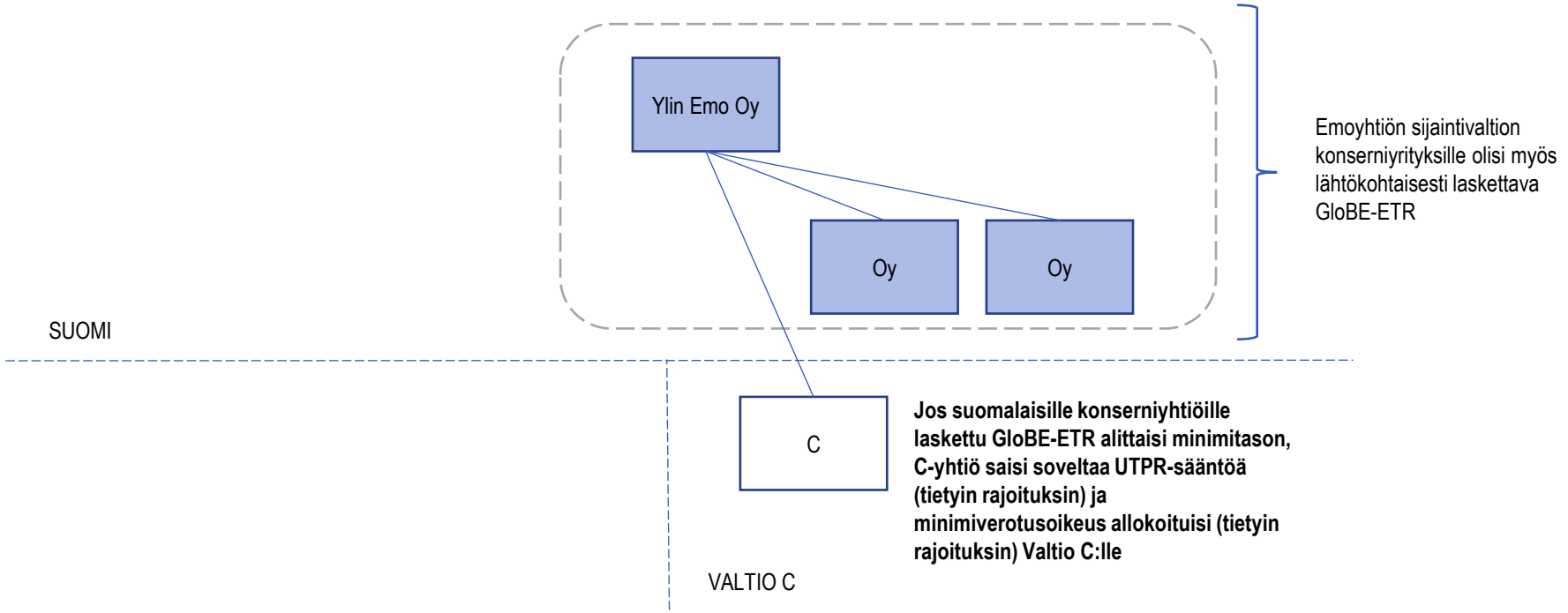

Pilari 2:n implementointi

- IIR- ja UTPR-säännöt edellyttäisivät kansallisia lainsäädäntötoimia
- STTR-sääntö edellyttäisi verosopimusten muuttamista
  - Samoin ns. switch over rule, joka liittyy IIR:n sääntöön eräissä verosopimustilanteissa
- OECD:ssä keskusteltu myös monenvälisestä konventiosta (yhdenmukainen toimeenpano ja soveltaminen)

- EU-oikeuden vaikutukset ja mahdollinen EU-implementointi?

Pilari 1:n ja 2:n vaikutuksista

- Uudistusten taloudellisista vaikutuksista Suomelle
  - Taloudellisia vaikutuksia tarkasteltaessa OECD:n laskelmat (yksinkertaistetut oletukset) indikoivat, että yritysverokertymä voisi Suomessa kasvaa maltillisesti, jos molemmat sääntelykokonaisuudet toteutettaisiin
  - Pilari 1:n vaikutus verokertymään olisi suhteessa paljon pienempi, koska sen tarkoituksena ei ole verottaa enemmän vaan jakaa verotusoikeutta uudella tavalla
- Uudistuksilla olisi myös muita vaikutuksia
  - Esim. hallinnollinen taakka

Valtiovarainministeriön selvitys valtiovarainvaliokunnalle

- Selvitys sisältää kuvauksen työn pääasiallisesta sisällöstä, arvioiduista vaikutuksista sekä valtiovarainministeriön kannan

- Selvitys on ollut käsittelyssä talouspoliittisessa ministeriövaliokunnassa, joka puolsi selvitykseen sisältyvää valtiovarainministeriön kantaa

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET